

Vaikeasti työllistyvien tukeminen

Jukka Anttila, HÄMELY
20.5.2025

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Valtakunnallinen ESR+ teema

- Teeman vastuuministeriö STM, rahoittajaviranomainen Hämeen ELY
- Teeman rahoituskehys 13 M€ (EU ja valtio)
- Teeman hankkeiden toimintaa koordinoidaan myös STM:n hallinnonalan yhteisessä Yhdenvertaisen osallisuuden koordinaatiorahankkeessa (THL), joka käynnistyi keväällä 2023
- Teemassa toteutettu kaksi hankehakua keväällä 2024 ja keväällä 2025
- Teeman seuraavasta hausta ei ole vielä päätetty, käynnistetään mahdollisesti loppuvuonna tai ensi vuoden alussa (mahdollinen ohjelmamuutos voi vaikuttaa)

Teeman toiminnan tavoitteet

Teemassa painottuvat sosiaali- ja terveys- sekä kuntoutuspalveluiden kehittäminen ja integroiminen sekä monialaisten palveluiden kehittäminen osaksi työllistymispolkuja.

Lisäksi pyritään osaamisen vahvistamiseen sekä uusien toimintatapojen luomiseen.

Tavoitteena on vaikeasti työllistyvien työkyvyn tuen palvelujen ja kuntoutuksen laadun ja vaikuttavuuden parantaminen palvelujärjestelmässä.

Valtakunnallisen hanketoiminnan tulee tukea laaja-alaista työtä, jolla haetaan ratkaisuja aluerajat ylittäviin osallisuuden ja tasa-arvon haasteisiin sekä vaikeasti työllistyvien hyvinvoinnin edistämiseen.

Teeman hankkeissa halutaan tukea vaikeasti työllistyvien henkilöiden työelämäosallisuutta ja vahvistaa polkuja mm. työtoiminnasta ja välityömarkkinoilta työhön avoimille työmarkkinoille ja koulutukseen sekä kehittää työmarkkinoita, jotka tarjoavat työllistymismahdollisuuksia myös työelämän ulkopuolella oleville ryhmille.

Teeman sisällöt

Alateemat

Aikuissosiaalityön menetelmien ja vammaispalvelujen kehittäminen tukemaan paremmin vaikeasti työllistyvien tarpeita.

Työkyvyn tuen tarpeen tunnistaminen ja menetelmien kehittäminen terveydenhuollossa.

Monialaisten palvelujen kehittäminen (yhteistyö varsinkin TE-palveluiden, sosiaali- ja terveydenhuollon ja kuntoutuksen kesken).

Osaamisen vahvistaminen ja osaamista tukevien palveluiden kehittäminen (koulutus, matalan kynnyksen palvelut, sosiaalityö ja sosiaaliohjaus).

Ikääntyville henkilöille kehitetään työkyvyn tuen menetelmiä ja työelämään osallistumiseen mahdollistavia toimenpiteitä, jotka sisältävät monialaiset palvelut ja työpaikan toimet.

Esteettömiä palveluja rakennetaan tukemaan heikossa työmarkkina-asemassa olevien hyvinvointia, terveyttä, työkykyä ja osallisuutta. Näitä voivat olla uudet digitaaliset ratkaisut, innovatiiviset tuotteet ja osallistavat palvelut.

Kaikkiin alateemoihin liittyy ammattilaisten osaamisen vahvistaminen.

Teeman hankehaut ja painotukset

Teeman
ensimmäinen
hankehaku
15.1.-
15.3.2024 ja
toinen 10.1.-
12.3.2025,
joissa teemaa
koskevat
painotukset:

- **Työkyvyn tuen palveluiden ja menetelmien kehittäminen sosiaali- ja terveydenhuollossa:** Kehitetään joko uusia tai hyödynnetään aiemmin kehitettyjä toiminta- ja työskentelytapoja. Rahoitettavat hankkeet voivat kohdistua palvelutarpeen tunnistamiseen, menetelmien kehittämiseen sekä juurruttamiseen tai työkyvyn tukea tarvitsevien asiakkaiden palveluketjujen ja verkostotyön vahvistamiseen palvelujen integraatio huomioiden.
- **Monialaisten palvelujen kehittäminen,** joka voi kohdistua asiakkaan työ- ja toimintakyvyn
  - tuen tarpeen tunnistamiseen
  - kuntoutus- ja palvelutarpeen arviointiin
  - yhteisen asiakasprosessin kehittämiseen
  - tiedon siirtymiseen
  - työllistymisen palveluiden kehittämiseen
  - osaamista edistävien palvelujen yhteensovittamiseen
  - palvelupolkujen yhteiskehittämiseen.
- Huomioidaan yhteistyö erityisesti työllisyysalueiden, kuntien, sosiaali- ja terveydenhuollon sekä kuntoutusta järjestävien ja tuottavien palvelutarjoajien välillä. Kehittäminen voi kohdistua myös ammattilaisten osaamiseen, uusiin työllistämisen malleihin sekä työllistymisen tukeen ja uusiin tapoihin integroida kuntoutuksen eri osa-alueita vaikeasti työllistyvien tuen osana (sosiaalinen-, lääkinnällinen- ja ammatillinen kuntoutus).
- **Ikääntyville henkilöille kehitetään työkyvyn tuen menetelmiä ja työelämään osallistumiseen mahdollistavia toimenpiteitä,** jotka sisältävät monialaiset palvelut ja työpaikan toimet.

Teemasta rahoitetut hankkeet

Ensimmäisestä v. 2024 hankehausta rahoitettavia hankkeita on tällä hetkellä käynnissä yhteensä 16 eri hankekokonaisuuksissa.

Lisää uusia hankkeita on tulossa rahoitettavaksi maaliskuussa 2025 päättyneestä toisesta hausta, hankkeiden valinnoista päätetään touko-kesäkuun vaihteessa teeman johtoryhmän kokouksessa.

Tähän mennessä rahoitettavien hankkeiden toiminta kohdistuu valtakunnallisen teeman alateemoihin, joiden fokuksena on erityisesti vaikeasti työllistyvien työkyvyn tuen palveluiden ja menetelmien kehittäminen sekä monialaisten palvelujen kehittäminen.

- Hankkeissa tehtävä työkyvyn tuen palvelujen ja menetelmien kehittämistyö kohdistuu esim. palvelutarpeiden tunnistamiseen, menetelmien kehittämiseen ja juurruttamiseen sekä työkyvyn tukea tarvitsevien asiakkaiden palveluketjujen ja verkostotyön vahvistamiseen.
- Monialaisten palvelujen kehittäminen kohdistuu esim. asiakkaiden työ- ja toimintakyvyn tuen tarpeen tunnistamiseen, kuntoutus- ja palvelutarpeen arviointiin, yhteisen asiakasprosessin kehittämiseen sekä työllistymisen palveluiden ja muiden palvelujen yhteensovittamiseen ja palvelupolkujen yhteiskehittämiseen eri palveluja järjestävien ja tuottavien toimijoiden kesken.

Käynnissä olevien hankkeiden sisältöjä

Vaikeasti työllistyvien työllistämistä tukevien monialaisten palveluiden yhteiskehittäminen ja yhteensovittaminen hyvinvointialueilla, jolla lisätään vaikeasti työllistyvien henkilöiden työllistymisen edellytyksiä, työ- ja toimintakykyä sekä yhteiskunnallista osallisuutta (työllistämisen edistämisen ekosysteemit hyvinvointialueilla).

Vahvistetaan hyvinvointi- ja työllisyysalueiden sekä yksityisten toimijoiden kykyä tuottaa laadukkaita ja vaikuttavia työkyvyn ja työllistymisen tuen palveluita. Kehitetään asiakastyön menetelmiä, palvelujen laatua, monialaista yhteistyötä ja työnantajayhteistyötä. Vahvistetaan sosiaalihuollon roolia työkyvyn palveluissa. Kehitetään monialaista yhteistyötä ja tuetaan työkyvyn tuen tiimimallin hyödyntämistä hyvinvointialueilla. Lisätään työnantajien työllistämismallia ja osaamista.

Helpotetaan vaikeasti työllistyvien ja syrjäytymisvaarassa olevien henkilöiden siirtymistä työmarkkinoille ja vahvistetaan työmarkkinoilla pysymistä. Kehitetään työyhteisön monimuotoisuutta, työn muokkauksen keinoja sekä vaikeasti työllistyvien nivelvaiheen palvelupolkuja ja tukea. Työllisyysalueiden kanssa kehitetään toimivia nivelvaiheen prosesseja ja tuetaan työllisyysalueiden toimintaa vaikeasti työllistyvien ohjaamisosaamista kehittämällä.

Vahvistetaan työpaikkojen sekä työkyvyn ja työllistymisen tuen ammattilaisten osaamista ja monialaista yhteistyötä. Kehitetään työkokeilun sisältöä ja prosessia, työkokeiluun liittyviä työvälineitä ja työkokeilun koulutusta, millä lisätään osatyökykyisten, vaikeasti työllistyvien ja vammaisten henkilöiden kestävää työllistymistä sekä vaikutetaan työnantajien asenteisiin ja haluun tarjota työkokeilupajia.

Palvelumuotoillaan vammaisten ja autismikirjon nuorten sekä työnantajien kanssa työelämävalmiuksia vahvistava valmennusmalli erityisammattioppilaitosten opintonsa päättävillä nuorilla sekä tuetaan heitä työllistymisessä ja työpaikkakokemusten saamisessa ns. oikeissa työpaikoissa yhteistyössä yritysten ja työnantajien kanssa. Työnantajille ja yrityksille kehitetään tukimalli vammaisten ja autismikirjon nuorten työllistämisen helpottamiseksi.

Yhteystiedot

Jukka Anttila, Hämeen ELY-keskus
jukka.anttila(at)ely-keskus.fi
p. 0295 021 241

Kalle Lautala, sosiaali- ja terveysministeriö
kalle.lautala(at)gov.fi
p. 0295 163 751

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027